# Design thinking in de praktijk (K1231)

## Servicedocument – Portfolio + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

**Auteursrechtwaarschuwing**

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

# Examenmatrijs D1-K1

| **D1-K1: Werkt samen aan een innovatieve oplossing voor een vraagstuk uit de beroepspraktijk** | |
|---|---|
| **Complexiteit:** | De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in een multidisciplinair team aan een innovatieve oplossing voor een vraagstuk uit de beroepspraktijk. De beginnend beroepsbeoefenaar volgt hierbij de stappen van design thinking. Deze manier van ontwerpen vraagt binnen elke stap een creatieve en innovatieve denk- en werkwijze en inlevingsvermogen van de beginnend beroepsbeoefenaar. Hij moet steeds uitgaan van de wensen en behoeften van de eindgebruiker. De werkzaamheden zijn wisselend van aard en worden pas duidelijk gedurende het proces. Het begin- en eindpunt is afhankelijk van het vraagstuk en oplossingen die het team bedenkt. Complicerende factor is verder de onderlinge afhankelijkheid, de beginnend beroepsbeoefenaar verbindt zijn eigen kennis, vaardigheden en talenten aan kennis en vaardigheden en talenten van teamleden. Hij beschikt over kennis en vaardigheden van creatieve technieken en onderzoeksmethoden om te komen tot innovatieve oplossingen. |
| **Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:** | De beginnend beroepsbeoefenaar voert de werkzaamheden samen met teamleden uit. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen bijdrage aan het designproces en gedeeld verantwoordelijk voor het resultaat van het ontwerpproces. |
| **Examenvorm:** | Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI. |

| **Werkproces: D1-K1-W1** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Verkent en (her)definieert de onderzoeksvraag uit de beroepspraktijk | De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt met teamleden het praktijkvraagstuk vanuit het perspectief van de eindgebruiker. Hij verkent context en onderliggende vragen, verzamelt wensen en behoeften. | De beginnend beroepsbeoefenaar luistert aandachtig naar betrokkenen en eindgebruikers. Hij combineert verzamelde informatie en inzichten tot een samenhangend beeld, bespreekt en analyseert dit zorgvuldig met het team. | De wensen en behoeften van eindgebruikers zijn geïnventariseerd. Het praktijkvraagstuk is afgebakend en gedefinieerd op basis van deze inventarisatie. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| **Werkproces: D1-K1-W2** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Verkent ideeën en oplossingen | De beginnend beroepsbeoefenaar verkent ideeën en oplossingen voor het praktijkvraagstuk en bespreekt deze met teamleden. Hij luistert, vult aan en benut creatieve technieken om samen tot keuzes te komen. | De beginnend beroepsbeoefenaar verkent ideeën vanuit het perspectief van eindgebruikers en licht zijn oplossingen helder toe. Hij luistert aandachtig, kiest passende technieken en onderbouwt de beste keuze overtuigend. | Er zijn verschillende ideeën en oplossingen bedacht en met elkaar vergeleken. De beginnend beroepsbeoefenaar kiest een geschikte oplossing of idee om verder uit te werken. |

| **Werkproces: D1-K1-W3** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Werkt de gekozen oplossing uit | De beginnend beroepsbeoefenaar werkt de gekozen oplossing uit samen met teamleden en benut vakkennis, vaardigheden en talenten van anderen voor een uitgewerkt prototype of plan. | De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zorgvuldig en constructief samen, controleert eigen en andermans werk en bespreekt knelpunten en aanvullende vragen. Hij draagt actief bij aan aanpassingen of verbeteringen. | De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de oplossing uitgewerkt tot een concreet prototype of plan, passend bij het product of de dienst. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| **Werkproces: D1-K1-W4** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Test de oplossing | De beginnend beroepsbeoefenaar test de oplossing samen met teamleden in de praktijksituatie. Hij stelt voorwaarden of criteria vast, controleert of deze passen bij wensen, en onderzoekt naleving. | De beginnend beroepsbeoefenaar kiest realistische criteria, gebruikt een passende testmethode en luistert actief naar eindgebruikers en betrokkenen. Hij analyseert bevindingen, trekt logische conclusies en werkt doelgericht samen aan verbeteringen. | Er is getest of de oplossing voldoet aan de voorwaarden en verwachtingen. De oplossing is waar nodig aangepast. |

| **Werkproces: D1-K1-W5** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Presenteert de definitieve oplossing of het plan | De beginnend beroepsbeoefenaar presenteert samen met teamleden de verbeterde definitieve oplossing aan eindgebruikers, betrokkenen en belangstellenden. Hij licht stappen en keuzes toe, en beantwoordt vragen respectvol en deskundig. | De beginnend beroepsbeoefenaar maakt passende keuzes voor inhoud en presentatie, geeft een heldere presentatie en beantwoordt vragen respectvol en deskundig. | De definitieve oplossing is gepresenteerd aan eindgebruikers, betrokkenen en belangstellenden, waarmee de praktijkvraagstukuitkomst zichtbaar en toegankelijk is afgerond. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| | | |
|---|---|---|
| **Werkprocessen** | **Inhoud** | **Aanwijzingen** |
| Alle werkprocessen | Beoordeling totale portfolio | De beoordelaar controleert eerst de kwaliteit en volledigheid van de bewijzen met de Quick Check. Daarna wordt iedere portfolio-opdracht beoordeeld met Voldaan of Niet voldaan. Minimaal vijf van de zes criteria moeten voldaan zijn. Het portfolio levert geen punten op.<br>Als alle bijbehorende portfolio-opdrachten voldaan zijn, wordt de presentatie of het CGI afgenomen en beoordeeld.<br><br>Alleen de presentatie of het CGI wordt beoordeeld met de volgende puntenschaal:<br>- O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk.<br>- V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht.<br>- G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen.<br><br>De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. |

| **Examen** | | |
|---|---|---|
| **Werkprocessen** | **Inhoud** | **Aanwijzingen** |
| Alle werkprocessen | Het examen bestaat uit de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. | De examenkandidaat bereidt een presentatie of criteriumgericht interview (CGI) voor over het portfolio. De kandidaat licht de uitvoering, gemaakte keuzes en resultaten toe. In beide vormen stelt de examinator zo nodig aanvullende vragen bij de beoordelingscriteria.<br><br>De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

# Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

| Moment | Werkprocessen | Opdrachten | Max. punten |
|---|---|---|---|
| 1 | D1-K1-W1, D1-K1-W2, D1-K1-W3 | 1, 2, 3 | 30 |
| 2 | D1-K1-W4, D1-K1-W5 | 4, 5 | 20 |

# Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

## Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

## Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

## Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

# Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

## Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl